

04. SvD Näringsliv måndag 20 november 2017

NYHETER

Chef SvD Näringsliv Daniel Kederstedt, Bitr chef Gunvor Frykholm
Nyhetschef Jan Almgren, Erik Bergin, Fredrik Nilsson
Privatekonomiredaktör Frida Bratt

→ Din nya bilekonomi | SvD.se

Viktor Lindevall är en av många som funderar på att privatleasa bilen. Bekvämt och en ny bil utan att behöva betala en hög kontantinsats är lockande faktorer. Foto: Malin Hoelstad

Leasing allt mer populärt – men gott om fällor att trampa i

På två år har andelen svenskar som väljer att privatleasa i stället för att köpa bil fördubblats. Viktor Lindevall är en av dem som lockas av bekvämligheten och möjligheten till en ny bil. Men som konsument gäller det att se upp – fällorna är många och dina rättigheter är få.

Frida Bratt
frida.bratt@svd.se

I dag rullar över 100 000 privatleasade bilar på de svenska vägarna, enligt Motorbranschens riksförbund. Privatleasing innebär att du hyr bil under en längre tid, inte sällan tre år, till en fast månadskostnad där sådant som service, däckhyten och annat ingår. När avtalet löpt ut lämnar du helt enkelt tillbaka bilen.

Av alla nya bilar som nyregistreras på privatpersoner så gick cirka 28 procent som privatleasing i september, enligt den senaste statistiken. Att jämföra med januari 2015, då motsvarande siffra låg på 15 procent. 2009 låg siffran på 3 procent. Förra året var andelen privatleasade bilar i september dock tre procentenheter högre än i år, så trenden med

en stark årlig ökning har avtagit något.

Sharon Lavie, familjeekonom på Ikano Bank, tycker att privatleasing är ett alternativ som "inte ska förkastas".

– Fördelarna är att du får en ny bil vilket ofta innebär mindre bekymmer. Du får en billigare bilförsäkring de första tre åren eftersom det finns vagnskadegaranti och dessutom behöver du inte lägga en kontantinsats.

Det är precis dessa fördelar som lockar Viktor Lindevall, 30 år, som bor i Nacka. Han funderar på att privatleasa en bil.

– Jag och min sambo kan inte så mycket om bilar, så vi vill ha en ny bil som det inte blir så mycket problem med. För oss skulle leasing vara ett sätt att få tillgång till en ny bil utan att behöva lägga en så stor summa pengar.

Han ska snart köpa lägenhet, och en stor del av sparpengarna behöver gå till insatsen. Samtidigt finns ett behov av att ha tillgång till bil, åtminstone två eller tre gånger i veckan. Viktor Lindevall står i valet och kvalet mellan privatleasing eller att gå med i en bilpool. Bilpool innebär att ett antal personer delar på en eller flera bilar. Som kund betalar du bara när du använder bilen.

– Leasingen har ju fördelen att man kan vara mer spontan, i en

bilpool måste man boka bilen. Men när jag kollade närmare på olika leasingavtal så tycker jag det var lite otydligt vad som egentligen ingår. Den informationen skulle bilfirmorna kunna vara tydligare med, tycker Viktor Lindevall.

Att informationen upplevs som otydligt är dock inte det enda problemet konsumenterna kan stöta på.

– Leasingavtalen går oftast inte att säga upp och att man vet ofta inte vad som gäller när bilen ska lämnas tillbaka. Det är de största problemen, anser Erik Fröcklin, jurist på Konsumentverket.

Konsumentverket inledde förra året en granskning av just pri-

vatleasing, där man studerade ett antal leasingavtal. Resultatet blev skarp kritik mot de största leasingfirmorna. Enligt Erik Fröcklin har några av bilfirmorna sett över sina villkor sedan dess, medan andra inte har gjort det.

– Exempelvis finns problematiken kvar med avgifter som inte sänks fast bilen är bristfällig eller avtal som inte går att säga upp, säger han.

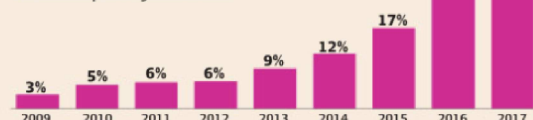
Enligt Erik Fröcklin har antalet klagomål till Konsumentverket som gäller privatleasing ökat under senare tid. Också Carl-Erik Stjernvall, teknikexpert på organisationen Motormännen, får ta emot många frågor och klagomål från konsumenterna.

Varken konsumentköplagen, konsumenttjänstlagen eller konsumentkreditlagen gäller vid leasing. Ett problem, enligt Carl-Erik Stjernvall.

– Avtalet som skrivs styr allt. Det finns sällan ens någon chans att klaga på något, och att reklamera bilen som leasas som är felaktig går sällan heller, säger Carl-Erik Stjernvall. ■

Privatleasing

Som andel av nyregistrerade bilar

Räkna så här om du tjänar på att privatleasa

Står du i valet och kvalet mellan att köpa och privatleasa bilen? Så här räknar du ut vad som blir mest fördelaktigt för dig.

Frida Bratt

Är du en av dem som vändas över beslutet om att privatleasa eller inte så är det klokt att räkna efter vad du egentligen tjänar på. Avgörande i kalkylen är andrahandsvärdet, eller restvärdet. Ju högre andrahandsvärde du använder i din kalkyl, desto lägre blir förstås din månadskostnad för den köpta bilen. Andrahandsvärdet är svårt att veta på förhand eftersom det beror på okända faktorer som slitage och hur prisläget på bilmarknaden ser ut. SvD har i exempen räknat på en ny Skoda Fabia.

Köpa ny egen bil

Priset på bilen är 150 000 kronor. 20 procent av priset betalar vi kontant, det vill säga 30 000. Vi tar ett lån på 120 000 kronor.

Vi räknar med att bilen efter tre år är värd 45 procent av inköpspriset, det vill säga 67 500 kronor. Resterande belopp, 52 500 kronor, amorterar vi av på tre år. Vi

räknar med en ränta på 5 procent. Den skuld vi har efter tre år är därmed 67 500 kronor, lika mycket med det värde vi då beräknar att bilen har.

Amortering: 1458 kronor per månad (52 500/36 månader).

Ränta: 500 kronor per månad (120 000 x 5 procent). Efter räntebavdrag: 350 kronor per månad.

Kontantinsats: 833 kronor per månad (30 000/36 månader).

Service: 42 kronor per månad (Tre gånger á 500 kronor per gång = 1500 kronor).

Halvförsäkring: 300 kronor per månad.

Månadskostnad: 2 983 kronor.

Privatleasing

Körsträcka: 3 000 mil totalt.

Avtalstid: 36 månader.

Månadskostnad: 2 095 kronor per månad.

Service: Ingår.

Försäkring: 350 kronor per månad.

Månadskostnad: 2 445 kronor.

Slutsats

Vår kalkyl innehåller många antaganden och stora osäkerheter. Framförallt är det värdeminskningen som är svår att räkna på i jämförelsen mellan leasing och köp. Vårt andrahandsvärde baseras på att du, efter tre år, lämnar in din bil till en bilhandlare. Skulle bilen säljas privat får du säkerligen ut mer för den, och då blir också kalkylen annorlunda.

En slutsats som går att dra är dock att det är lånet som bidrar till att köp-kalkylen drar iväg. Kan du betala bilen kontant blir den kalkylen annorlunda. Men måste du låna till ett köp kan det alltså vara klokt att istället välja leasing. Förutsatt att ett leasingavtal passar dig i övrigt.

Ett råd är att om du inte tänkt köpa en ny bil, så är nog inte privatleasing ett bättre val än att köpa. Kan du tänka dig att köpa en begagnad bil så kan det rent privatekonomiskt bli mer fördelaktigt. Ställ dig själv frågan – hur viktigt är det för dig att ha tillgång till en ny bil? Är det viktigt för dig att slippa krångel och exempelvis osäkerheten kring restvärde så kan också bilpool vara ett alternativ. ■

Foto: Erik Mårtensson/TT

Pressad lönsamhet

Aningen högre intäkter men lägre vinst. Konkurrensen pressar Viking Lines lönsamhet, enligt rederiets delårsrapport. Under tredje kvartalet steg intäkterna med en dryg miljon euro till 159 miljoner euro jämfört med samma period i fjol. Rörelsevinsten sjönk samtidigt från 25,3 miljoner euro till 21,3 miljoner euro, motsvarande 210 miljoner kronor.

TT

0,8

enheter ökade Exportchefsindex med till 59,7 i fjärde kvartalet. Det historiska genomsnittet är på 55,5. Men utsikterna skiljer sig åt mellan regionerna. Exportbolagen räknar med ökad export till Västeuropa och Nordamerika, medan indexet faller markant för Asien och Oceanien, enligt ett pressmeddelande från Business Sweden.

Vilotidsbrott får höjt straff

Regeringen har beslutat om höjda böter vid allvariga överträdelser av kör- och vilotider i transportbranschen.

"Branschen har framfört att de företag som begår väldigt allvarliga överträdelser eller medvetet väljer att inte följa reglerna har kunnat komma relativt billigt undan – detta ändrar vi på med dagens förordningsändring", skriver infrastrukturminister Tomas Eneroth (S) i ett pressmeddelande.

För mindre förseelser minskas böterna, men vid allvarigare överträdelser, som till exempel trixande med färdskrivaren och vid tillfällen där föraren avsevärt avviker från reglerna om vilotider, höjs straffavgifterna, speciellt om de upprepas. Takbeloppet höjs från 200 000 till 800 000 kronor.

TT

Foto: Tomas Örneborg

Statens överskott blir lägre

Som en effekt av regeringens ovanligt vidlyftiga reformer i budgeten för nästa år minskar överskottet i statens finanser fram till 2019 och överskottsmålet nås inte, enligt Ekonomistyrningsverkets (ESV) nya prognos. Överskottet i den offentliga sektorns sparande bedöms minska från 0,9 procent i år till 0,6 procent nästa år, för att minska något ytterligare till 0,5 procent 2019. "Givet målnivån för det finansiella sparandet framstår överskottet 2018 och 2019 som låga med tanke på konjunkturläget. Den offentliga skulden är dock låg och fortsätter att sjunka", skriver ESV i ett pressmeddelande.

TT

Här är fällorna att se upp med

1 Avtal som är svårt att säga upp

Skulle du av någon anledning vilja säga upp leasingavtalet i tidigt kan det bli problem. Det framkommer i en granskning som Konsumentverket gjort.

Om leasingbolaget går med

på en uppsägning kan det bli dyrt.

– Det kan handla om 35 procent av återstående leasingavgifter. Det säger sig självt att om du är i början av leasingperioden så kan det bli väldigt mycket pengar, säger Erik Fröcklin, jurist på Konsumentverket.

2 Osäkerhet kring "normalt slitage"

När bilen lämnas tillbaka efter leasingperiodens slut ska den vara i "normalt skick". Men vad som anses som normalt är inte helt klart.

– Ta reda på innan vilket skick leasinggivaren anser att bilen ska vara i när du lämnar tillbaka den. Be gärna om en specificerad lista om vad som anses vara normalt slitage och vad man behöver åtgärda, tipsar Sharon Lavie, familjekonom på Ikano Bank.

I ett leasingavtal för Skoda Fabia är ett exempel på onormalt slitage sommardeck med ett mönsterdjup som understiger 4 mm och följer med "deformerade" kanter. Ett stort antal stenscott räknas också som onormalt, liksom skada där lacken är skadad ned till grundlacken och bucklor som "påverkar bilens utseende".

3 Avtal som är svårt att tyda

– Avtalen kan vara krångliga att förstå, säger Carl-Erik Stjernvall, teknisk expert på Motormännen.

Också Konsumentverket har kommit till den slutsatsen. Det handlar inte sällan om långa avtal med snåriga villkor, trots att privatleasing ofta marknadsförs som ett krångelfritt alternativ till att äga bilen själv.

4 Dyrt om du kör för många mil

Ett visst militat ingår ofta i avtalet, ofta 4 500 mil, det vill säga 1500 mil per år.

– Säkerställ att du inte kör mer än de avtalade milen, annars kan det bli väldigt dyrt, påpekar Sharon Lavie.

5 Restvärdet är inte garanterat

En av fördelarna med leasing är ju att du inte ska behöva bry dig om bilens värde på andrahandsmarknaden. Men tyvärr kan du behöva göra det ändå. Är ditt restvärde inte garanterat i kontraktet efter leasingperiodens slut så kan du åka på att betala mellanskillnaden om bilens värde av någon anledning visar sig bli lägre än beräknat.

6 Oförutsägbara avgifter

När Konsumentverket granskade sex leasingavtal hos några stora firmor gav samtliga granskade avtal leasingföretaget rätt att höja avgifterna om exempelvis räntan går upp. Det finns företag som erbjuder fast avgift, men Konsumentverket rekommenderar att kunden läser villkoren noga. Om något händer med bilen, att den går sönder, kan du dessutom bli tvungen att fortsätta betala avgiften ändå.

Frida Bratt
frida.bratt@svd.se